

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας και άλλες διατάξεις - Συνταξιοδοτικές διατάξεις»

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως το επεξεργάσθηκε η Διάρκης Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, αποτελείται από διακόσια εβδομήντα ένα (271) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του ακροτελεύτιου άρθρου, που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος των διατάξεων του νόμου, και ένα Παράρτημα, διαρθρώνεται δε σε τρεις Ενότητες.

Με την Ενότητα I (άρθρα 1-203), η οποία αποτελείται από οκτώ Μέρη (Α' - Η'), θεσπίζεται νέος Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας, ο οποίος, σε μεγάλο βαθμό, επαναλαμβάνει τις ρυθμίσεις του ισχύοντος Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, που κυρώθηκε με τον ν. 2960/2001.

Το Μέρος Α' (άρθρα 1-14), υπό τον τίτλο «Ουσιαστικές Διατάξεις», περιλαμβάνει δύο Κεφάλαια. Με το Κεφάλαιο Α' (άρθρα 1-4), υπό τον τίτλο «Εισαγωγικές Διατάξεις», ορίζεται ο σκοπός (άρθρο 1), το αντικείμενο (άρθρο 2) και το πεδίο εφαρμογής (άρθρο 3) του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, και δίδονται οι αναγκαίοι ορισμοί (άρθρο 4). Με το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 5-14), υπό τον τίτλο «Γενικές Διατάξεις», ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τις αρμοδιότητες των τελωνειακών αρχών (άρθρο 5), τη διενέργεια των τελωνειακών ελέγχων (άρθρο 6) και το ωράριο λειτουργίας των ως άνω αρχών (άρθρο 7). Περαιτέρω, συνιστάται Σύστημα Παρακολούθησης Επαγγελματικών Οχημάτων και Εμπορευματοκιβωτίων (άρθρο 8) και εισάγονται ρυθμίσεις για το δικαίωμα ακρόασης (άρθρο 9), την προσέγγιση πλοίων και αεροσκαφών σε λιμένες και αερολιμένες (άρθρο 10), τις περιπτώσεις ναυαγίων (άρθρο

11), την υποβολή τελωνειακών παραστατικών (άρθρο 12), καθώς και το απόρρητο των πληροφοριών που περιέχονται στις τελωνειακές αρχές (άρθρο 13). Τέλος, ορίζεται ότι οι διατάξεις του Μέρους Γ΄ του υπό ψήφιση Κώδικα δεν θίγουν το ειδικό καθεστώς του Αγίου Όρους (άρθρο 14).

Το Μέρος Β΄ (άρθρα 15-48), υπό τον τίτλο «Τελωνειακές Διαδικασίες - Αφίξεις και Δηλωτικά», αποτελείται από επτά Κεφάλαια. Με το Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 15-17), υπό τον τίτλο «Θαλάσσιες - Αεροπορικές Μεταφορές», ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την υποβολή δηλωτικού φορτίου στο πλαίσιο θαλάσσιων μεταφορών (άρθρο 15), τη διαδικασία ελέγχου επί πλοίου από την τελωνειακή αρχή (άρθρο 16) και την υποβολή δηλωτικού φορτίου στο πλαίσιο αεροπορικών μεταφορών (άρθρο 17).

Με το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρο 18), υπό τον τίτλο «Οδικές και Σιδηροδρομικές Μεταφορές», ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν εμπορεύματα τα οποία εισέρχονται στη χώρα οδικώς, σιδηροδρομικώς ή μέσω δικτύου αγωγών.

Με το Κεφάλαιο Γ΄ (άρθρο 19), υπό τον τίτλο «Κοινές Διατάξεις για Μεταφορές», εισάγονται κοινές διατάξεις για τις θαλάσσιες, αεροπορικές, οδικές και σιδηροδρομικές μεταφορές.

Το Κεφάλαιο Δ΄ (άρθρα 20-21), υπό τον τίτλο «Είσοδος - Επιτήρηση - Προσωρινή Εναπόθεση Εμπορευμάτων», περιλαμβάνει διατάξεις για την είσοδο και την τελωνειακή επιτήρηση εμπορευμάτων στη χώρα (άρθρο 20), καθώς και για την προσωρινή εναπόθεση των μη ενωσιακών εμπορευμάτων (άρθρο 21).

Με το Κεφάλαιο Ε΄ (άρθρα 22-24), υπό τον τίτλο «Δασμολόγιο και Δασμολογική Μεταχείριση», καθορίζονται ο τρόπος υπολογισμού της τελωνειακής οφειλής (άρθρο 22), ζητήματα αναφορικά με την καταγωγή των εμπορευμάτων για την εφαρμογή ή μη ευεργετικών δασμολογικών μέτρων (άρθρο 23), καθώς και η διαδικασία αμφισβήτησης των σχετικώς εκδιδόμενων αποφάσεων (άρθρο 24).

Το Κεφάλαιο ΣΤ΄ (άρθρα 25-28), υπό τον τίτλο «Τελωνειακή Οφειλή», ρυθμίζει ζητήματα που αφορούν τη γένεση, βεβαίωση, είσπραξη και απόσβεση της τελωνειακής οφειλής (άρθρο 25), τη σύσταση εγγυήσεων για την εξασφάλισή της (άρθρο 26), τη συμπληρωματική βεβαίωση και την εκ των υστέρων είσπραξή της (άρθρο 27), καθώς και τους όρους και τη διαδικασία επιστροφής αχρεωστήτως εισπραχθέντων ποσών (άρθρο 28).

Το Κεφάλαιο Ζ΄ (άρθρα 29-48), υπό τον τίτλο «Τελωνειακοί Προορισμοί», αποτελείται από δώδεκα Τμήματα. Το Τμήμα Α΄ (άρθρο 29), υπό τον τίτλο «Συνήθης Διαδικασία», και το Τμήμα Β΄ (άρθρο 30), υπό τον τίτλο «Απλουστευμένη Διαδικασία», ρυθμίζουν ζητήματα αναφορικά με τη συνήθη και τις απλουστευμένες διαδικασίες υπαγωγής εμπορευμάτων σε τελωνειακό κα-

θεστώσ. Περαιτέρω, εισάγονται διατάξεις σχετικά με την τελωνειακή αποταμίευση ενεργειακών προϊόντων (Τμήμα Γ΄ - άρθρο 31), την εγκατάλειψη, καταστροφή και εκποίηση εμπορευμάτων (Τμήμα Δ΄ - άρθρο 32), την εθνική διαμετακόμιση (Τμήμα Ε΄ - άρθρο 33), τις ελεύθερες ζώνες και αποθήκες (Τμήμα ΣΤ΄ - άρθρο 34), τους εφοδιασμούς πλοίων και αεροσκαφών καθώς και τις σχετικές απαλλαγές (Τμήμα Ζ΄ - άρθρα 35-36), τα δικαιώματα υπερμερίας και αποταμίευσης (Τμήμα Η΄ - άρθρο 37), τις ποινές ανακριβούς δήλωσης (Τμήμα Θ΄ - άρθρα 38-39), τα αζήτητα εμπορεύματα (Τμήμα Ι΄ - άρθρα 40-46), τον έλεγχο των αποσκευών επιβατών (Τμήμα ΙΑ΄ - άρθρο 47), και το πλαίσιο τελωνειακής μεταχείρισης των επικίνδυνων εμπορευμάτων (Τμήμα ΙΒ΄ - άρθρο 48).

Το Μέρος Γ΄ (άρθρα 49-134), υπό τον τίτλο «Ειδικοί Φόροι Κατανάλωσης», διαρθρώνεται σε πέντε Κεφάλαια. Το Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 49-69), υπό τον τίτλο «Γενικές Διατάξεις», αποτελείται από τέσσερα Τμήματα. Με το Τμήμα Α΄ (άρθρα 49-60), υπό τον τίτλο «Πεδίο Εφαρμογής», εισάγονται ρυθμίσεις για την επιβολή Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (εφεξής «Ε.Φ.Κ.») (άρθρο 49), τη βάση υπολογισμού, τους συντελεστές, τη βεβαίωση και είσπραξη του (άρθρο 50), την εφαρμογή του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα και το γενεσιουργό γεγονός επιβολής του φόρου (άρθρο 51). Ακολουθως, δίδονται οι αναγκαίοι ορισμοί για την εφαρμογή των διατάξεων του Μέρους Γ΄ του Κώδικα (άρθρο 52) και καθορίζονται ο χρόνος και ο τόπος όπου καθίσταται απαιτητός ο φόρος (άρθρο 53), το πλαίσιο διακίνησης υποκείμενων σε Ε.Φ.Κ. προϊόντων που έχουν τεθεί σε ανάλωση στο έδαφος ενός κράτους μέλους της Ε.Ε., προκειμένου να παραδοθούν στο έδαφος άλλου κράτους μέλους για εμπορικούς σκοπούς, και η γενεσιουργός αιτία του Ε.Φ.Κ. (άρθρο 54), όπως και οι προϋποθέσεις διακίνησης υποκείμενων σε Ε.Φ.Κ. προϊόντων που έχουν τεθεί σε ανάλωση στο έδαφος κράτους μέλους της Ε.Ε., προκειμένου να παραδοθούν στο έδαφος άλλου κράτους μέλους για εμπορικούς σκοπούς (άρθρο 55). Επιπλέον, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τις εφεδρικές διαδικασίες, τα συνοδευτικά έγγραφα και τις εναλλακτικές αποδείξεις παραλαβής για προϊόντα που υπόκεινται σε Ε.Φ.Κ. και έχουν τεθεί σε ανάλωση σε ένα κράτος μέλος, προκειμένου να παραδοθούν σε άλλο κράτος μέλος για εμπορικούς σκοπούς (άρθρο 56), τη διακίνηση προϊόντων που έχουν τεθεί σε ανάλωση μεταξύ δύο τόπων εντός της ελληνικής επικράτειας, μέσω του εδάφους άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. (άρθρο 57), την απόκτηση, από ιδιώτη, για προσωπική χρήση, προϊόντων που υπόκεινται σε Ε.Φ.Κ., τα οποία μεταφέρει από ένα κράτος μέλος της Ε.Ε. σε άλλο, και για τα οποία ο φόρος οφείλεται αποκλειστικά στο κράτος μέλος αγοράς (άρθρο 58), τις εξ αποστάσεως πωλήσεις προϊόντων που υπόκεινται Ε.Φ.Κ. και

τα οποία έχουν ήδη τεθεί σε ανάλωση σε άλλο κράτος μέλος (άρθρο 59), καθώς και τις καταστροφές και τις απώλειες προϊόντων που υπόκεινται σε Ε.Φ.Κ. και τα οποία έχουν τεθεί σε ανάλωση στο έδαφος ενός κράτους μέλους, κατά τη μεταφορά τους στο έδαφος κράτους μέλους άλλου από το κράτος στο οποίο τέθηκαν σε ανάλωση (άρθρο 60). Περαιτέρω, το Τμήμα Β' (άρθρα 61-64), υπό τον τίτλο «Καθεστώς Αναστολής», περιλαμβάνει διατάξεις για την παραγωγή, μεταποίηση, κατοχή και αποθήκευση προϊόντων υποκειμένων σε Ε.Φ.Κ. (άρθρο 61), τη σύσταση φορολογικών αποθηκών (άρθρο 62), την αναγνώριση εγκεκριμένου αποθηκευτή (άρθρο 63), και την καταστροφή ή την απώλεια προϊόντων που υπόκεινται σε Ε.Φ.Κ. και τελούν υπό καθεστώς αναστολής (άρθρο 64). Περαιτέρω, το Τμήμα Γ' (άρθρα 65-67), υπό τον τίτλο «Επιστροφή Φόρου και Απαλλαγές», περιλαμβάνει διατάξεις για την επιστροφή ή διαγραφή του φόρου, καθώς και τη βεβαίωση και είσπραξη του εκ των υστέρων (άρθρο 65), τις πωλήσεις από καταστήματα αφορολογήτων ειδών (άρθρο 66) και τις απαλλαγές προϊόντων από τον Ε.Φ.Κ. (άρθρο 67). Με το Τμήμα Δ' του Κεφαλαίου Α' (άρθρα 68-69), υπό τον τίτλο «Ειδικές Διατάξεις», εισάγονται ρυθμίσεις για τις πωλήσεις προϊόντων που έχουν τεθεί σε ανάλωση από τα καταστήματα πλοίων και αεροσκαφών (άρθρο 68) και τους μικρούς οινοπαραγωγούς (άρθρο 69).

Με το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 70-78), υπό τον τίτλο «Ενεργειακά Προϊόντα», ορίζονται τα ενεργειακά προϊόντα (άρθρο 70) και ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τους συντελεστές του Ε.Φ.Κ. ενεργειακών προϊόντων (άρθρο 71), τις ειδικές περιπτώσεις απαιτητού του Ε.Φ.Κ. (άρθρο 72), τις κανονικές δεξαμενές καυσίμων και τα ειδικά εμπορευματοκιβώτια (άρθρο 73), την παραγωγή ενεργειακών προϊόντων (άρθρο 74), τις ειδικές περιπτώσεις επιστροφής του Ε.Φ.Κ. (άρθρο 75) και τις ειδικές απαλλαγές από τον Ε.Φ.Κ. ενεργειακών προϊόντων (άρθρο 76). Επίσης, προβλέπεται η έκδοση άδειας λειτουργίας για πλωτά μέσα που χρησιμοποιούνται ως μέσα αποθήκευσης, διακίνησης και εφοδιασμού ενεργειακών προϊόντων (άρθρο 77), και θεσπίζονται μέτρα δέουσας επιμέλειας για τη διάθεση και διακίνηση των ως άνω προϊόντων (άρθρο 78).

Στο Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 79-95), υπό τον τίτλο «Αλκοόλη - Αλκοολούχα Ποτά», περιλαμβάνονται γενικές διατάξεις (άρθρο 79), δίδεται ο ορισμός της αιθυλικής αλκοόλης (άρθρο 80) και καθορίζονται, μεταξύ άλλων, ο Ε.Φ.Κ. αυτής (άρθρο 81), ο Ε.Φ.Κ. στο προϊόν απόσταξης των διήμερων μικρών αποσταγματοποιών (άρθρο 82), οι απαλλαγές από τον Ε.Φ.Κ. αιθυλικής αλκοόλης (άρθρο 83), οι ένημερες ταινίες φορολογίας αλκοολούχων ποτών (άρθρο 84), τα προϊόντα που εμπίπτουν στον όρο «μπύρα» (άρθρο 85) και ο τρόπος υπολογισμού και ο συντελεστής του Ε.Φ.Κ. στην μπύρα (άρθρο

86), τα προϊόντα που εμπίπτουν στον όρο «ενδιάμεσα προϊόντα» (άρθρο 87) και οι συντελεστές Ε.Φ.Κ. αυτών των προϊόντων (άρθρο 88), τα προϊόντα που εμπίπτουν στον όρο «κρασί» (άρθρο 89) και ο συντελεστής Ε.Φ.Κ. αυτών (άρθρο 90), και τα προϊόντα που εμπίπτουν στον όρο «ποτά παρασκευαζόμενα με ζύμωση», εκτός από το κρασί και τη μπίρα (άρθρο 91), και ο συντελεστής Ε.Φ.Κ. αυτών (άρθρο 92). Τέλος, συνιστάται Ηλεκτρονικό Μητρώο Κατόχων Αποστακτικών Μηχανημάτων και Διήμερων Μικρών Αποσταγματοποιών, και ρυθμίζονται ζητήματα του Ηλεκτρονικού Μητρώου Επιτηδευματιών Αλκοολούχων Ποτών (άρθρο 93), του Ηλεκτρονικού Συστήματος Ταυτοποίησης Αλκοολούχων Ποτών (άρθρο 94) και της πιστοποίησης των ανεξάρτητων μικρών παραγωγών (άρθρο 95).

Το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 96-116), υπό τον τίτλο «Βιομηχανοποιημένα Καπνά», περιλαμβάνει ρυθμίσεις αναφορικά με τα είδη (άρθρο 96) και την έννοια των βιομηχανοποιημένων καπνών (άρθρο 97), τον προσδιορισμό (άρθρο 98), τη βάση υπολογισμού και τους συντελεστές του Ε.Φ.Κ. (άρθρο 99), τη βάση υπολογισμού του Ε.Φ.Κ. μικροποσοτήτων βιομηχανοποιημένων καπνών για ατομική χρήση (άρθρο 100), τη βάση υπολογισμού του ΦΠΑ για τον λεπτοκομμένο καπνό και τα άλλα προοριζόμενα για κάπνισμα καπνά (άρθρο 101), το μήκος των τσιγάρων για τον υπολογισμό του Ε.Φ.Κ. (άρθρο 102), και τον καθορισμό της τιμής λιανικής πώλησης (άρθρο 103). Ακολούθως, καθορίζονται οι προϋποθέσεις έκδοσης άδειας σύστασης καπνοβιομηχανίας ή επαγγελματικού εργαστηρίου παραγωγής προϊόντων καπνού (άρθρο 104), το πλαίσιο λειτουργίας του «Ενιαίου Κεντρικού Μητρώου Εφοδιαστικής Αλυσίδας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών, ηλεκτρονικών τσιγάρων, ηλεκτρικά θερμαινόμενων προϊόντων και νικοτινούχων ή μη προϊόντων» (άρθρο 105), και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας επιχειρήσεων της εφοδιαστικής αλυσίδας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών (άρθρο 106). Περαιτέρω, εισάγονται ρυθμίσεις ως προς τον υπόχρεο καταβολής του Ε.Φ.Κ. των βιομηχανοποιημένων καπνών (άρθρο 107), τις ειδικές απαλλαγές τους (άρθρο 108), τις αποδόσεις από τον Ε.Φ.Κ. που αναλογεί στα τσιγάρα τα οποία παράγονται στη χώρα (άρθρο 109), τις περιπτώσεις πίστωσης του φόρου (άρθρο 110) και τις ειδικές περιπτώσεις επιστροφής του (άρθρο 111), τις ένσημες ταινίες φορολογίας (άρθρο 112), την ιχνηλασιμότητα των μονάδων συσκευασίας προϊόντων καπνού (άρθρο 113) και τα χαρακτηριστικά ασφαλείας τους (άρθρο 114), τις ενδείξεις και τη συσκευασία τους (άρθρο 115), ενώ, τέλος, καθορίζεται το πλαίσιο διαχείρισης και καταστροφής των υπολειμμάτων βιομηχανοποίησης καπνού (άρθρο 116).

Το Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 117-134), υπό τον τίτλο «Διαδικαστικές Διατάξεις», αποτελείται από δύο Τμήματα. Με το Τμήμα Α' (άρθρα 117-120), υπό

τον τίτλο «Διαδικασία Βεβαίωσης και Καταβολής Φόρου», καθορίζονται ζητήματα βεβαίωσης και είσπραξης του Ε.Φ.Κ. (άρθρο 117), παροχής πίστωσης για την καταβολή φορολογικών και λοιπών επιβαρύνσεων ενεργειακών προϊόντων (άρθρο 118), βεβαίωσης και είσπραξης του Ε.Φ.Κ. αιθυλικής αλκοόλης και των αλκοολούχων ποτών (άρθρο 119), και υπολογισμού, βεβαίωσης και είσπραξης Ε.Φ.Κ. των βιομηχανοποιημένων καπνών (άρθρο 120). Το Τμήμα Β΄ (άρθρα 121-134), υπό τον τίτλο «Κυκλοφορία Προϊόντων», ρυθμίζει ζητήματα σχετικά με τη διακίνηση υποκείμενων σε Ε.Φ.Κ. προϊόντων υπό καθεστώς αναστολής (άρθρο 121), τη σφράγιση βυτιοφόρων μεταφοράς υποκείμενων σε Ε.Φ.Κ. υγρών καυσίμων προς εξαγωγή (άρθρο 122), τον έλεγχο στη διακίνηση και την παραλαβή ορισμένων ενεργειακών προϊόντων (άρθρο 123), τον εγγεγραμμένο παραλήπτη και τον εγγεγραμμένο αποστολέα (άρθρο 124), τη διακίνηση υποκείμενων σε Ε.Φ.Κ. προϊόντων υπό καθεστώς αναστολής μέσω μηχανοργανωμένου συστήματος (άρθρο 125), τις διαδικασίες σε περίπτωση που το μηχανοργανωμένο σύστημα είναι μη διαθέσιμο (άρθρο 126), την εναλλακτική απόδειξη παραλαβής υποκείμενων σε Ε.Φ.Κ. προϊόντων και τα αποδεικτικά στοιχεία για την έξοδο των εν λόγω προϊόντων από το έδαφος της Ε.Ε. (άρθρο 127), και την καταβολή δικαιώματος υπέρ του Ειδικού Ταμείου Ελέγχου Παραγωγής και Ποιότητας Αλκοόλης - Αλκοολούχων Ποτών (άρθρο 128). Ρυθμίζονται, επίσης, ζητήματα σχετικά με τις παρατυπίες κατά τη διακίνηση υποκείμενων σε Ε.Φ.Κ. προϊόντων υπό καθεστώς αναστολής (άρθρο 129), τις παρατυπίες κατά τη διακίνηση υποκείμενων σε Ε.Φ.Κ. προϊόντων τα οποία έχουν τεθεί σε ανάλωση (άρθρο 130), τις κυρώσεις για παραβάσεις σχετικά με τη μη τήρηση των διατυπώσεων του Μέρους Γ΄ (άρθρο 131), και τις πληρωμές που εξαρτώνται από τις κατασχέσεις βιομηχανοποιημένων καπνών (άρθρο 132). Τέλος, θεσπίζονται κυρώσεις, αφενός, για παραβάσεις των διατάξεων περί εγκατάστασης ολοκληρωμένων συστημάτων παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών - εκροών στις φορολογικές αποθήκες και στις αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης ενεργειακών προϊόντων (άρθρο 133), και, αφετέρου, για υπέρβαση της νομίμως καθορισμένης ποσότητας φυσικής απομείωσης (φύρας) ενεργειακών προϊόντων, τα οποία υπόκεινται σε Ε.Φ.Κ. και τελούν υπό καθεστώς αναστολής (άρθρο 134).

Το Μέρος Δ΄ (άρθρα 135-158), υπό τον τίτλο «Φορολογία Οχημάτων», περιλαμβάνει πέντε Κεφάλαια. Το Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 135-144), υπό τον τίτλο «Ορισμοί - Επιβολή και Αντικείμενο Φόρου - Φορολογητέα Αξία», αποτελείται από δύο Τμήματα. Με το Τμήμα Α΄ (άρθρα 135-141), υπό τον τίτλο «Ορισμοί - Τέλος Ταξινόμησης», δίδονται οι αναγκαίοι ορισμοί για την εφαρμογή των διατάξεων του Μέρους Δ΄ (άρθρο 135) και καθορίζεται το τέλος

ταξινόμησης των επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης (άρθρο 136), των επιβατικών αυτοκινήτων που τίθενται στη διάθεση προσώπων εγκατεστημένων στη χώρα με χρηματοδοτική μίσθωση ή μίσθωση (άρθρο 137), των επιβατικών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης (άρθρο 138), των φορτηγών αυτοκινήτων (άρθρο 139), των μοτοσυκλετών (άρθρο 140) και άλλων οχημάτων (άρθρο 141). Με το Τμήμα Β' (άρθρα 142-144), υπό τον τίτλο «Φορολογητέα Αξία - Κυλινδρισμός - Καταβολή Τέλους Ταξινόμησης», προσδιορίζονται η φορολογητέα αξία των επιβατικών αυτοκινήτων (άρθρο 142), ο κυλινδρισμός των κινητήρων για τον υπολογισμό του τέλους ταξινόμησης (άρθρο 143), και ο χρόνος γένεσης της υποχρέωσης καταβολής του τέλους ταξινόμησης και το απαιτητό αυτού (άρθρο 144).

Το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 145-147), υπό τον τίτλο «Διακίνηση Ενωσιακών Οχημάτων - Βεβαίωση και Είσπραξη Τέλους Ταξινόμησης», αποτελείται από δύο Τμήματα. Με το Τμήμα Α' (άρθρο 145) εισάγονται ρυθμίσεις για τη μεταφορά, την αποστολή και την άφιξη ενωσιακών οχημάτων. Με το Τμήμα Β' (άρθρα 146-147) ρυθμίζονται ζητήματα βεβαίωσης και εισπραξης του τέλους ταξινόμησης οχημάτων, και έκδοσης πιστοποιητικών ταξινόμησης (άρθρο 146), καθώς και βεβαίωσης, εισπραξης και εκ των υστέρων επιστροφής των αχρεωστήτως εισπραχθέντων (άρθρο 147).

Το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 148-152), υπό τον τίτλο «Απαλλαγές - Καθεστώτα Απαλλαγών», αποτελείται από δύο Τμήματα. Με το Τμήμα Α' (άρθρα 148-150) θεσπίζονται οριστικές απαλλαγές (άρθρο 148) και απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης για γονείς με τουλάχιστον τρία τέκνα (άρθρο 149), και ορίζονται τα καθεστώτα αναστολής και προσωρινής απαλλαγής οχημάτων (άρθρο 150). Το Τμήμα Β' (άρθρα 151-152) περιλαμβάνει ρυθμίσεις αναφορικά με τις φορολογικές αποθήκες (άρθρο 151) και την αναγνώριση εγκεκριμένου αποθηκευτή (άρθρο 152) ενωσιακών οχημάτων.

Με το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 153-154), υπό τον τίτλο «Περιορισμοί στην Κατοχή και Κυκλοφορία Ενωσιακών Οχημάτων - Παραβάσεις - Κυρώσεις», τίθενται περιορισμοί στην κατοχή και κυκλοφορία ενωσιακών οχημάτων (άρθρο 153), και θεσπίζονται κυρώσεις για τις σχετικές παραβάσεις (άρθρο 154).

Με το Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 155-158), υπό τον τίτλο «Λοιπές Διατάξεις για Οχήματα», ρυθμίζονται ζητήματα αναφορικά με την εγκατάλειψη οχημάτων υπέρ του Δημοσίου και την καταστροφή οχημάτων (άρθρο 155), τις ελληνικές άδειες κυκλοφορίας προσωρινού τύπου (άρθρο 156), την απαλλαγή των μεταφορικών μέσων από το τέλος ταξινόμησης και των προσωπικών ειδών από δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις για τα φυσικά πρόσωπα που μεταφέρουν τη συνήθη κατοικία τους στην Ελλάδα, καθώς και τη φορολογική μετα-

χείριση των αυτοκινήτων που μεταβιβάζονται από μετοικούντες (άρθρο 157), και ορίζονται οι τελικές διατάξεις περί Ε.Φ.Κ. και φορολογίας οχημάτων (άρθρο 158).

Το Μέρος Ε΄ (άρθρα 159-191), υπό τον τίτλο «Παραβάσεις - Παρατυπίες», περιλαμβάνει δύο Κεφάλαια. Το Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 159-173), υπό τον τίτλο «Παραβάσεις - Πρόστιμα», αποτελείται από τέσσερα Τμήματα. Με το Τμήμα Α΄ (άρθρο 159) δίδεται ο ορισμός της τελωνειακής παράβασης και καθορίζεται η διαδικασία βεβαίωσής της. Με το Τμήμα Β΄ (άρθρα 160-167) καθορίζεται το πλαίσιο επιβολής κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβάσεων σχετικές με δηλωτικά φορτίου (άρθρο 160), παραβάσεων κατά τη διακίνηση και διαμετακόμιση εμπορευμάτων (άρθρο 161), και την προσκόμιση εμπορευμάτων και την υπαγωγή τους σε τελωνειακή επιτήρηση (άρθρο 162), παραβάσεων επί εγκαταστάσεων προσωρινής εναπόθεσης (άρθρο 163), λοιπών τελωνειακών παραβάσεων (άρθρο 164), παραβάσεων αποταμίευσης και ελεύθερων ζωνών (άρθρο 165), παραβάσεων σχετικών με τα καθεστώτα τελειοποίησης προς επανεξαγωγή και προσωρινής εισαγωγής (άρθρο 166), καθώς και σχετικών με μεταφορικά μέσα πλην οχημάτων, ρυμουλκούμενα οχήματα και λοιπά ρυμουλκούμενα μεταφορικά μέσα (άρθρο 167). Με το Τμήμα Γ΄ (άρθρα 168-171) εισάγονται ρυθμίσεις για την επιβολή πολλαπλών τελών (άρθρο 168), τη συρροή τελωνειακών παραβάσεων (άρθρο 169), τη διοικητική ανάκριση, την καταλογιστική πράξη, τις κοινοποιήσεις και τη δικαστική προστασία (άρθρο 170), καθώς και τη μη επιβολή ποινικών κυρώσεων σε περίπτωση ανωτέρας βίας ή άλλων τυχαίων γεγονότων (άρθρο 171).

Το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 174-191), υπό τον τίτλο «Λαθρεμπορία», αποτελείται από τρία Τμήματα. Με το Τμήμα Α΄ (άρθρο 174) δίδεται ο ορισμός της λαθρεμπορίας και καθορίζονται το πλαίσιο επιβολής ποινικών κυρώσεων (άρθρο 175), όπως και οι περιπτώσεις άρσης του αξιοποιήσιμου (άρθρο 176). Εξ άλλου, προβλέπεται η θέση δημοσίου υπάλληλου σε αργία λόγω λαθρεμπορίας και ορίζονται οι παρεπόμενες ποινές (άρθρο 177), καθώς και η δήμευση λόγω λαθρεμπορίας (άρθρο 178). Με το Τμήμα Γ΄ (άρθρα 179-191) ρυθμίζονται η κατάσχεση λόγω λαθρεμπορίας (άρθρο 179) και ζητήματα σχετικά με την αρμοδιότητα (άρθρο 180) και τη σύνταξη έκθεσης κατάσχεσης (άρθρο 181), τη φύλαξη και τη διαχείριση των κατασχεθέντων (άρθρο 182), την υποχρέωση συνδρομής πολιτών (άρθρο 183), τη διενέργεια ανακριτικών πράξεων (άρθρο 184), τη φύλαξη και την εκποίηση των κατασχεθέντων (άρθρο 185), την εκποίηση, επαναδιύλιση, εγκατάλειψη και καταστροφή ειδικών κατηγοριών κατασχεθέντων (άρθρο 186), την κατά τόπον αρμοδιότητα των ποινικών δικαστηρίων και την υποστήριξη της κατηγορίας από το Δημόσιο για το αδίκημα της λαθρεμπορίας (άρθρο 187), τις δικονομικές διατάξεις των

αστικά συνυπευθύνων (άρθρο 188), την εξέταση ανακριτικών υπαλλήλων ως μαρτύρων (άρθρο 189), τη δήμευση κατασχεθέντων λαθρεμπορίας αγνώστων δραστών (άρθρο 190), και τις αξιώσεις επί δημευθέντων (άρθρο 191).

Το Μέρος ΣΤ΄ (άρθρα 192-193), υπό τον τίτλο «Διαχείριση Κατασχεμένων και Εκποίηση Υλικών και Τροχοφόρων», περιλαμβάνει ρυθμίσεις για τη διαχείριση κατασχεμένων ειδών (άρθρο 192) και την απόδοση ποσών κατόπιν εκποίησης υλικών και τροχοφόρων (άρθρο 193).

Το Μέρος Ζ΄ (άρθρα 194-200), υπό τον τίτλο «Εξουσιοδοτικές Διατάξεις», περιέχει τις εξουσιοδοτικές διατάξεις του Μέρους Α΄ (άρθρο 194), του Μέρους Β΄ (άρθρο 195), του Μέρους Γ΄ (άρθρο 196), του Μέρους Δ΄ (άρθρο 197), του Μέρους Ε΄ (άρθρο 198), του Μέρους ΣΤ΄ (άρθρο 199) και του Μέρους Η΄ της Ενότητας Ι (άρθρο 200).

Το Μέρος Η΄ (άρθρα 201-203), υπό τον τίτλο «Τελικές - Μεταβατικές - Καταργούμενες Διατάξεις», περιλαμβάνει τις αντίστοιχες τελικές (άρθρο 201), μεταβατικές (άρθρο 202) και καταργούμενες (άρθρο 203) διατάξεις.

Η Ενότητα ΙΙ περιλαμβάνει λοιπές διατάξεις και διαρθρώνεται σε τρία Μέρη. Με το Μέρος Α΄, υπό τον τίτλο «Σκοπός και Αντικείμενο Ενότητας», ορίζονται ο σκοπός (άρθρο 204) και το αντικείμενο (άρθρο 205) της Ενότητας ΙΙ. Το Μέρος Β΄, υπό τον τίτλο «Διατάξεις Γενικής Γραμματείας Φορολογικής Πολιτικής», (άρθρα 206-268) περιλαμβάνει διατάξεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Φορολογικής Πολιτικής και διαρθρώνεται σε έξι Κεφάλαια.

Με το Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 206-212), υπό τον τίτλο «Παρεμβάσεις στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος», τροποποιούνται ρυθμίσεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013) που αφορούν στην εναλλακτική φορολόγηση εισοδήματος το οποίο προκύπτει στην αλλοδαπή (άρθρο 206), τις εξαιρέσεις από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία (άρθρο 207), τη φορολόγηση των αμοιβών των ναυτικών (άρθρο 208), τη φορολόγηση της προμήθειας που λαμβάνουν οι πλανόδιοι λαχειοπώλες (άρθρο 209), τη συνάρτηση της φορολόγησης των μισθωμάτων με τον τρόπο πληρωμής τους (άρθρο 210), τις εταιρείες ειδικού σκοπού διαχείρισης οικογενειακής περιουσίας (άρθρο 211) και τα κίνητρα για την εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης (άρθρο 212).

Με το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 213-219), υπό τον τίτλο «Παρεμβάσεις στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας και Σχετικές Ρυθμίσεις», επέρχονται τροποποιήσεις στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024) που αφορούν στις κυρώσεις για παράλειψη υποβολής ή εκπρόθεσμη υποβολή δηλώσεων φορολογίας κεφαλαίου (άρθρο 213) και για τη διακίνηση αγαθών χωρίς την ύπαρξη παραστατικών στοιχείων διακίνησης (άρθρο 214), στην αποδοχή άμεσων πληρωμών στις λιανικές συναλλαγές (άρθρο 215), στο απο-

δεικτικό ενημερότητας (άρθρο 216), στο Μητρώο Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων (άρθρο 217), και στην προσθήκη της δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Ε9) και του Περιουσιολογίου Ακινήτων στο Παράρτημα του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (άρθρο 218). Επίσης, τροποποιείται το άρθρο 13Α του ν. 2523/1997 περί αναστολής λειτουργίας επαγγελματικών εγκαταστάσεων σε περίπτωση διαπίστωσης φορολογικών παραβάσεων (άρθρο 219).

Με το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 220-240), υπό τον τίτλο «Παρεμβάσεις στον Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και Σχετικές Ρυθμίσεις», επέρχονται τροποποιήσεις στον Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 5144/2024), κατά κύριο λόγο προς ενσωμάτωση ρυθμίσεων των Οδηγιών (ΕΕ) 2022/542 και (ΕΕ) 2020/285, καθώς και στον ν. 4308/2014 περί Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων. Ειδικότερα, ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στον τόπο όπου θεωρείται ότι παρέχονται υπηρεσίες για την επιβολή ΦΠΑ (άρθρο 220), σε συντελεστές ΦΠΑ (άρθρο 221), σε απαλλαγές για παράδοση αγαθών σε πλοία (άρθρο 222) και για παράδοση αγαθών σε άλλα κράτη μέλη (άρθρο 223), στο δικαίωμα έκπτωσης (άρθρο 224) και επιστροφής του φόρου (άρθρο 225), καθώς και στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ μικρών, βάσει του κύκλου εργασιών τους, επιχειρήσεων, συγκεκριμένα, ως προς τους αναγκαίους ορισμούς για την εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος (άρθρο 226), τη χορήγηση της απαλλαγής από την Α.Α.Δ.Ε. σε δικαιούχους που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα (άρθρο 227) ή σε άλλο κράτος μέλος (άρθρο 228), τη χορήγηση της απαλλαγής από άλλα κράτη μέλη (άρθρο 229), την υπέρβαση των ορίων του κύκλου εργασιών (άρθρο 230), τις υποχρεώσεις των δικαιούχων της απαλλαγής (άρθρο 231) και τις περιπτώσεις απενεργοποίησης του ατομικού αριθμού ταυτοποίησης των δικαιούχων (άρθρο 232), και θεσπίζεται εξουσιοδοτική διάταξη (άρθρο 233). Περαιτέρω, τροποποιούνται οι διατάξεις που αφορούν το ειδικό καθεστώς φορολογίας των μεταπωλητών μεταχειρισμένων αγαθών και αντικειμένων καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας (άρθρο 234), το ειδικό καθεστώς των εξ αποστάσεως πωλήσεων αγαθών που εισάγονται από τρίτες χώρες (άρθρο 235), τον συντελεστή ΦΠΑ που εφαρμόζεται στις εισαγωγές και τις παραδόσεις αντικειμένων καλλιτεχνικής αξίας (άρθρο 236), το απλοποιημένο και το συγκεντρωτικό τιμολόγιο (άρθρο 237), τα φορολογικά παραστατικά για τη λιανική πώληση αγαθών και παροχή υπηρεσιών (άρθρο 238), το ηλεκτρονικό τιμολόγιο (άρθρο 239) και τη διασφάλιση της αυθεντικότητας του τιμολογίου (άρθρο 240).

Με το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 241-243), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχера Παιγνια», ρυθμίζονται ζητήματα απαλλαγών από τον φόρο κληρονομιών (άρθρο 241), τον φόρο δωρεών (άρθρο 242) και τον ειδικό φό-

ρο επί των ακινήτων (άρθρο 243).

Με το Κεφάλαιο Ε' (άρθρο 244), υπό τον τίτλο «Έγκριση Εταιρικών Μετασχηματισμών», ρυθμίζονται ζητήματα έγκρισης εταιρικών μετασχηματισμών νομικών προσώπων που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και την Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων.

Το Κεφάλαιο ΣΤ' (άρθρα 245-268), υπό τον τίτλο «Λοιπές Ρυθμίσεις», περιλαμβάνει ερμηνευτική διάταξη για την πτωχευτική περιουσία (άρθρο 245) και θεσπίζει έκτακτη ενίσχυση του προϋπολογισμού του ν.π.ι.δ. με την επωνυμία «Η Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία» (άρθρο 246). Επίσης, τροποποιούνται διατάξεις που αφορούν τη δυνατότητα ανάκλησης της απαλλαγής εκπροσώπων πτωχευμένου νομικού προσώπου (άρθρο 247), την εξόφληση ποσών προς επιστροφή σε φορολογουμένους έως και πέντε ευρώ, κεντρικά, μέσω αυτοματοποιημένης διαδικασίας της Α.Α.Δ.Ε. (άρθρο 248), τον χαρακτηρισμό των ακινήτων που εκμισθώνονται ή υπεκμισθώνονται για βραχυχρόνια μίσθωση ως υποκαταστημάτων για την επιβολή τέλους επιτηδεύματος (άρθρο 249), τη μη κοινοποίηση προγράμματος πλειστηριασμού, καθώς και διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (άρθρο 250). Περαιτέρω, προβλέπεται η δυνατότητα παράτασης της διάρκειας συμβάσεων προσωπικού που έχει προσληφθεί στη Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών της Α.Α.Δ.Ε. (άρθρο 251) και η πρόσβαση της Α.Α.Δ.Ε. στα δεδομένα του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. (άρθρο 252), και τροποποιούνται διατάξεις σχετικά με το επίδομα απομακρυσμένων - παραμεθόριων περιοχών που καταβάλλεται σε υπαλλήλους της Α.Α.Δ.Ε. (άρθρο 253). Επίσης, προβλέπεται η μεταφορά της Γενικής Διεύθυνσης του Σ.Δ.Ο.Ε. στην Α.Α.Δ.Ε. (άρθρο 254), η επαναλειτουργία της Επιτροπής Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών (άρθρο 255) και καθορίζονται ζητήματα για τη ρύθμιση οφειλών για τις οποίες έχει χορηγηθεί παράταση καταβολής και αναστολή είσπραξης στο πλαίσιο αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών λόγω της κακοκαιρίας «Daniel», οι οποίες είναι βεβαιωμένες στην Α.Α.Δ.Ε. (άρθρο 256) και στο Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (άρθρο 257), για τη στελέχωση και λειτουργία της Μόνιμης Ελληνικής Αντιπροσωπείας στον Ο.Ο.Σ.Α. (άρθρο 258), για τη λειτουργία Μητρώου Ακίνητης Περιουσίας στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας (άρθρο 259) και για την παραχώρηση δημόσιου ακινήτου για τη στέγαση του Τμήματος Λευκάδας των Γενικών Αρχείων του Κράτους (άρθρο 260). Ακολούθως, εισάγονται ρυθμίσεις για τις εξαιρέσεις από την υποχρέωση υποβολής δημόσιας πρότασης από πρόσωπα που αποκτούν κινητές αξίες (άρθρο 261), τη διαβίβαση ρυθμιζόμενων πληροφοριών στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Σημείο Πρόσβασης (άρθρο 262), την εξαίρεση ορισμένων εργοστασίων και βιομηχανιών

από την υποχρέωση σφράγισης των αποστακτικών μηχανημάτων τους (άρθρο 263), και την παράταση της προθεσμίας κατάρτισης νέου καταστατικού και Ενιαίου Εσωτερικού Κανονισμού της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας (άρθρο 264). Ακόμη, τροποποιούνται διατάξεις ως προς την εγγραφή του ασφαλιστικού και αντασφαλιστικού διαμεσολαβητή στο ειδικό μητρώο (άρθρο 265) και ως προς την εξαιρέση, από το σύστημα διασφάλισης ποιότητας, ορκωτών ελεγκτών λογιστών τρίτων χωρών οι οποίοι υπάγονται σε ισοδύναμα συστήματα (άρθρο 266), τίθενται εξουσιοδοτικές διατάξεις (άρθρο 267) και ορίζονται οι καταργούμενες διατάξεις (άρθρο 268).

Το Μέρος Γ΄ (άρθρα 269-270), υπό τον τίτλο «Ειδικότερες Συνταξιοδοτικές Ρυθμίσεις για Ενστόλους», περιλαμβάνει ρυθμίσεις αναφορικά με την αποζημίωση και τη σύνταξη γονέων άτεκνου και άγαμου ή εν χηρεία ή διαζευγμένου υπαλλήλου ή στρατιωτικού, θανόντος μετά την 1η Ιανουαρίου 2023 σε διατεταγμένη υπηρεσία που συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο και ένεκα αυτής (άρθρο 269), και τη μη αναζήτηση τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών σύνταξης έως τις 31.12.2022 (άρθρο 270).

Τέλος, με την Ενότητα III (άρθρο 271) ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου και ακολουθεί το Παράρτημα του άρθρου 260.

II. Παρατηρήσεις επί του Πίνακα Περιεχομένων και των τίτλων των επί μέρους άρθρων

α. Στον τίτλο του άρθρου 229, τόσο στον Πίνακα Περιεχομένων, όσο και στο κυρίως σώμα του νομοσχεδίου, θα μπορούσε, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, μετά από τις λέξεις «στο εσωτερικό», να προστεθεί η αναφορά «της χώρας», σε εναρμόνιση προς τον αντίστοιχο τίτλο του προτεινόμενου για προσθήκη στον Κώδικα ΦΠΑ άρθρου 44γ.

β. Στον τίτλο του άρθρου 269, τόσο στον Πίνακα Περιεχομένων, όσο και στο κυρίως σώμα του νομοσχεδίου, θα μπορούσε, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, πριν από τη λέξη «στρατιωτικού», να προστεθούν οι λέξεις «υπαλλήλου ή», σε εναρμόνιση προς τα σχετικώς οριζόμενα στο υπό τροποποίηση άρθρο 8 του ν. 2592/1998.

III. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί των άρθρων 8, 34, 44, 106, 194, 217 και 249

Οι όροι «συστήνεται» και «συστήνονται», που απαντούν στα άρθρα αυτά, θα μπορούσαν να αντικατασταθούν από τους από μακρού χρόνου χρησιμοποιούμενους όρους «συνιστάται» και «συνιστώνται», αντίστοιχα.

2. Επί των άρθρων 32, 40, 45, 55, 71, 93, 94, 105, 125, 132, 159, 164, 165, 170, 192, 196, 247, 250, 256, 259

Οι όροι «καταχώρηση», «καταχωρείται», «καταχωρούν», «καταχωρούνται», «καταχωρηθέντων», «καταχώρησης», «καταχωρημένη», «καταχωρήθηκε», «καταχωρημένων», «καταχωρηθεί» και «καταχωρημένα», που απαντούν στα άρθρα αυτά, είναι ορθό να γραφούν ως «καταχώριση», «καταχωρίζεται», «καταχωρίζουν», «καταχωρίζονται», «καταχωρισθέντων», «καταχώρισης», «καταχωρισμένη», «καταχωρίσθηκε», «καταχωρισμένων», «καταχωρισθεί», και «καταχωρισμένα», αντίστοιχα.

3. Επί των άρθρων 33, 99, 161, 170, 187, 205 και 259

Η λέξη «δια», όπου απαντά στα άρθρα αυτά, πρέπει να τονισθεί και να γραφεί ως «διά», γιατί πρόκειται περί δισύλλαβης λέξης, της οποίας κάθε συλλαβή προφέρεται διακεκριμένως.

4. Επί του άρθρου 52

Στο τέλος της περίπτωσης κα) του άρθρου αυτού, το εκ παραδρομής τεθέν κόμμα πρέπει να απαλειφθεί, και να τοποθετηθεί τελεία.

5. Επί του άρθρου 56

Στην παράγραφο 8, οι λέξεις «του κράτος μέλους» πρέπει να αντικατασταθούν και να τεθούν ορθώς, ως εξής: «του κράτους μέλους».

6. Επί του άρθρου 70

Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας και σαφήνειας, στην περίπτωση ιστ) της παραγράφου 3 θα ήταν ορθότερο, μετά από τις λέξεις «εξήντα πέντε τοις εκατό (65%)», να προστεθούν οι λέξεις «κατ' όγκο».

7. Επί του άρθρου 74

Στην υποπερίπτωση γα) της περίπτωσης γ), οι λέξεις «ο αναλογούν φόρος» πρέπει να αντικατασταθούν και να τεθούν ορθώς ως εξής: «ο αναλογών φόρος».

8. Επί του άρθρου 83

Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2, η λέξη «αιθυλική» πρέπει να διορθωθεί σε «αιθυλική».

9. Επί του άρθρου 84

Στο τέλος της παραγράφου 1, το εκ παραδρομής τεθέν κόμμα πρέπει να απαλειφθεί, και να τοποθετηθεί τελεία.

10. Επί του άρθρου 109

Για λόγους συντακτικής αρτιότητας, στην περίπτωση α) της παραγράφου 1 θα ήταν ορθότερο να τοποθετηθεί κόμμα μετά από την αναφορά «τ. ΟΓΑ» και πριν από τη λέξη «ποσό».

11. Επί του άρθρου 136

α. Στην περίπτωση γ) της παραγράφου 5, για λόγους ομοιομορφίας προς τις υπόλοιπες σχετικές αναφορές, η φράση «ανωτέρω Οδηγιών 1999/96 ΕΚ, 2005/55 ΕΚ Euro IV» θα μπορούσε να αντικατασταθεί ως εξής: «ανωτέρω Οδηγιών 1999/96 ΕΚ, 2005/55 ΕΚ Euro IV».

β. Στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 6, οι λέξεις «στο προβλεπόμενο από το παρόν τέλους ταξινόμησης» πρέπει να αντικατασταθούν και να τεθούν ορθώς, ως εξής: «στο προβλεπόμενο από το παρόν τέλος ταξινόμησης».

12. Επί του άρθρου 148

Στην περίπτωση α) της παραγράφου 13, μετά από τις λέξεις «στο Δημόσιο» και πριν από τις λέξεις «για την εξυπηρέτηση», πρέπει να απαλειφθεί το δεύτερο εκ παραδρομής τεθέν κόμμα.

13. Επί του άρθρου 149

Στην παράγραφο 8, οι λέξεις «οποιοδήποτε άλλο τρόπο» πρέπει να αντικατασταθούν και να τεθούν ορθώς, ως εξής: «οποιονδήποτε άλλο τρόπο».

14. Επί του άρθρου 154

α. Στην υποπαράγραφο Α1, οι υποπεριπτώσεις «εβ) μέγιστη ισχύς κινητήρα από 76 KW από 150 KW 2000 ευρώ» και «εγ) μέγιστη ισχύς κινητήρα από 151 KW από 225 KW 3000 ευρώ», πρέπει να αντικατασταθούν και να τεθούν ορθώς, αντιστοίχως, ως εξής: «εβ) μέγιστη ισχύς κινητήρα από 76 KW μέχρι 150 KW 2000 ευρώ» και «εγ) μέγιστη ισχύς κινητήρα από 151 KW μέχρι 225 KW 3000 ευρώ».

β. Στην υποπερίπτωση δα) της περίπτωσης δ) της υποπαραγράφου Α4, το στοιχείο «xiii) από 3.001 μέχρι 4.000 κυβικά εκατοστά 45 ευρώ» πρέπει να αναριθμηθεί και να τεθεί ορθώς ως «viii) από 3.001 μέχρι 4.000 κυβικά εκατοστά 45 ευρώ».

γ. Στην υποπερίπτωση δδ) της περίπτωσης δ) της υποπαραγράφου Α4, τα στοιχεία «ii) μέγιστη ισχύς κινητήρα από 76 KW από 150 KW 8 ευρώ» και «i-ii) μέγιστη ισχύς κινητήρα από 151 KW από 225 KW 10 ευρώ», πρέπει να αντικατασταθούν και να τεθούν ορθώς, αντιστοίχως, ως εξής: «ii) μέγιστη ισχύς κινητήρα από 76 KW μέχρι 150 KW 8 ευρώ» και «iii) μέγιστη ισχύς κινητήρα από 151 KW μέχρι 225 KW 10 ευρώ».

15. Επί του άρθρου 157

α. Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3, οι λέξεις «ο αναλογούν Φ.Π.Α.» πρέπει να αντικατασταθούν και να τεθούν ορθώς, ως εξής: «ο αναλογών Φ.Π.Α.».

β. Στην παράγραφο 7, οι λέξεις «εκμίσθωση ή μεταβίβαση από επαχθή ή χαριστική αιτία» πρέπει να αντικατασταθούν και να τεθούν ορθώς, ως εξής: «εκμίσθωσης ή μεταβίβασης από επαχθή ή χαριστική αιτία».

γ. Στην περίπτωση γ) της παραγράφου 8, το χωρίο «τριάντα (30%)» πρέπει να αντικατασταθεί και να τεθεί ορθώς, ως εξής: «τριάντα τοις εκατό (30%)».

16. Επί του άρθρου 164

Στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 8, για λόγους ομοιομορφίας, ο αριθμός «150» θα μπορούσε να τεθεί και ολογράφως, ως εξής: «εκατόν πενήντα (150)».

17. Επί του άρθρου 166

Στην παράγραφο 2, το χωρίο «εκατό πενήντα (150) ευρώ» πρέπει να αντικατασταθεί ως εξής: «εκατόν πενήντα (150) ευρώ».

18. Επί του άρθρου 167

Στην παράγραφο 5, στην λέξη «περιλαμβανόμενου» ο τόνος πρέπει να καταβιβασθεί στην παραλήγουσα.

19. Επί του άρθρου 170

Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2, δόκιμο θα ήταν οι ρηματικοί τύποι «έχουν υποβληθεί» και «ήταν» να τεθούν στον ενεστώτα και η ρύθμιση να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και σε αιτήσεις ανάκλησης που υποβάλλονται μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος και αφορούν υποθέσεις που είναι, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης ανάκλησης, δικαστικά εκκρεμείς κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου».

20. Επί του άρθρου 172

Στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 3, οι λέξεις «του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.» πρέπει να αντικατασταθούν και να τεθούν ορθώς, ως εξής: «του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.».

21. Επί του άρθρου 176

Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2, οι λέξεις «αφού καταβάλλει» πρέπει να αντικατασταθούν και να τεθούν ορθώς, ως εξής: «αφού καταβάλει».

22. Επί του άρθρου 182

Με την παράγραφο 4 εισάγεται νέα διάταξη, σύμφωνα με την οποία «[κ]ατασχεθέντα αντικείμενα για τα οποία διατάχθηκε η απόδοσή τους στον ιδιοκτήτη, είτε με απόφαση ποινικού δικαστηρίου, είτε με βούλευμα δικαστικού συμβουλίου, είτε με διάταξη ανακριτή ή εισαγγελέα, τα οποία ο ιδιοκτήτης δεν παρέλαβε εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση της δικαστικής απόφασης ή την έκδοση του βουλεύματος ή της διάταξης αντίστοιχα, περιέρχονται στην κυριότητα του Δημοσίου και αποσβήνεται κάθε δικαίωμα του ιδιοκτήτη σε αυτά». Κατά την αιτιολογική έκθεση, η νέα ρύθμιση εισάγεται «για την κάλυψη νομοθετικού κενού για τα κατασχεθέντα είδη που, μετά την άρση κατάσχεσης, δεν μεριμνά ο ιδιοκτήτης να παραλάβει». Υπό το φως της αρχής της αναλογικότητας, παρατηρείται ότι η προθεσμία των έξι μηνών, η πάροδος της οποίας συνεπάγεται τη στέρηση του δικαιώματος ιδιοκτησίας, παρίσταται πολύ σύντομη.

23. Επί του άρθρου 186

Στην περίπτωση γ) της παραγράφου 2, η λέξη «επαναδιυλίζονται» πρέπει να διορθωθεί σε «επαναδιυλίζονται».

24. Επί του άρθρου 194

α. Με την περίπτωση β) της παραγράφου 2 ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι με κοινή υπουργική απόφαση «καθορίζονται οι αερολιμένες, οι λιμένες και τα χερσαία σημεία στα σύνορα της χώρας, στα οποία λειτουργούν τελωνειακές αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 5, μέσω των οποίων επιτρέπονται η είσοδος και η έξοδος προσώπων και εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος μέσω της χώρας.». Πρέπει να απαλειφθεί η λέξη «μέσω» πριν από τις λέξεις «της χώρας».

β. Στην περίπτωση α) της παραγράφου 7, πριν από τη λέξη «άρθρου» πρέ-

πει να απαλειφθεί το ένα εκ των δύο εκ παραδρομής τεθέντων άρθρων «ΤΟΥ».

25. Επί του άρθρου 195

α. Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, στην παράγραφο 12 θα μπορούσαν, ενδεχομένως, μετά από τη λέξη «επιστροφή», να προστεθούν οι λέξεις «αχρεωστήτως εισπραχθέντων ποσών».

β. Για λόγους συντακτικής αρτιότητας, στην παράγραφο 26 πρέπει να τεθεί κόμμα μετά από τις λέξεις «οι προϋποθέσεις» και πριν από τις λέξεις «τα δικαιολογητικά έγγραφα».

26. Επί του άρθρου 196

α. Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας και σαφήνειας, στην παράγραφο 35 θα ήταν ορθότερο ο όρος «διήμερων μικρών παραγωγών» να αντικατασταθεί και να τεθεί ο όρος «διήμερων μικρών αποσταγματοποιών», σύμφωνα και με τα σχετικώς οριζόμενα στο άρθρο 82 του νομοσχεδίου.

β. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 41 πρέπει να απαλειφθεί, γιατί η παράγραφος 42 αποτελεί πανομοιότυπη ρύθμιση.

γ. Για λόγους ακριβολογίας, στην παράγραφο 44 θα ήταν ορθότερο οι αναφορές «ηλεκτρονικό μητρώο» και «ηλεκτρονικού μητρώου» να αντικατασταθούν και να τεθούν ως «ηλεκτρονικό σύστημα» και «ηλεκτρονικού συστήματος», αντιστοίχως, σύμφωνα και με τα σχετικώς οριζόμενα στο άρθρο 94 του νομοσχεδίου.

δ. Για λόγους σαφήνειας, στην παράγραφο 60 θα μπορούσαν, μετά από τις λέξεις «ενσήμων ταινιών», να προστεθούν οι λέξεις «του άρθρου 112».

27. Επί του άρθρου 197

α. Στην παράγραφο 5 γίνεται αναφορά σε «οχήματα των δασμολογικών κλάσεων 87.02, 87.04 και 87.05 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας». Δοθέντος ότι η παράγραφος 8 του άρθρου 139 του νομοσχεδίου, στην οποία αναφέρεται η ως άνω ρύθμιση εισάγοντας εξουσιοδοτική διάταξη, αφορά τις δασμολογικές κλάσεις 87.02, 87.04 και 87.06, ερωτάται αν η αναφορά «87.05» πρέπει να αντικατασταθεί και να τεθεί ως «87.06».

β. Στην παράγραφο 16, οι λέξεις «για κάθε ένα εκ των οργανισμών» πρέπει να αντικατασταθούν και να τεθούν ορθώς, ως εξής: «για καθέναν εκ των οργανισμών».

γ. Για λόγους σαφήνειας, στην παράγραφο 19 θα μπορούσε, ενδεχομένως, μετά από τη φράση «για τα ενωσιακά επιβατικά αυτοκίνητα», να τεθεί κόμμα και να προστεθεί η φράση «σύμφωνα με το άρθρο 150».

28. Επί του άρθρου 198

Με την περίπτωση γ) της παραγράφου 2 του άρθρου 186 του νομοσχεδίου ορίζεται ότι «[τ]α κατασχεθέντα ενεργειακά προϊόντα των περ. β) έως η) της παρ. 1 του άρθρου 70, καθώς και της παρ. 1 του άρθρου 123 δεν τίθενται σε δημοπρασία και μεταφέρονται, φυλάσσονται και επαναδιυλίζονται από κατόχους άδειας διύλισης του άρθρου 5 του ν. 3054/2002 (Α΄ 230), με δαπάνες αυτών, κατόπιν έγγραφης υπόδειξης της αρμόδιας τελωνειακής αρχής». Με την παράγραφο 5 του άρθρου 198 ορίζεται ότι «[μ]ε απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. δύναται να καθορίζεται ο τρόπος διαχείρισης των κατασχεθέντων ενεργειακών προϊόντων της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 186, για τα οποία δεν επιτρέπεται η επαναδιύλιση, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της παρ. 2». Εν προκειμένω, ερωτάται αν θα έπρεπε να γίνεται αναφορά σε προϊόντα για τα οποία δεν επιτρέπεται η δημοπρασία, και όχι η επαναδιύλιση.

29. Επί του άρθρου 201

Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας και ομοιομορφίας προς λοιπές αναφορές νομοθετημάτων στο νομοσχέδιο, στην παράγραφο 7 θα μπορούσαν, μετά την αναφορά στον «ν. 2682/1999», να προστεθούν τα στοιχεία δημοσίευσης του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως «(Α΄ 16)».

30. Επί του άρθρου 202

α. Στην παράγραφο 3, το χωρίο «υπό στοιχεία Δ 33Α 5055143 ΕΞ/2010/21.12.2010 απόφαση» πρέπει να διορθωθεί ως προς την εκ παραδρομής αναγραφόμενη ημερομηνία ως εξής: «υπό στοιχεία Δ 33Α 5055143 ΕΞ/2010/31.12.2010 απόφαση».

β. Στην παράγραφο 4, η εκ παραδρομής παραπομπή στην «παρ. 1 του άρθρου 281 του παρόντος» πρέπει διορθωθεί ως εξής: «παρ. 2 του άρθρου 271».

γ. Στην παράγραφο 5, η εκ παραδρομής παραπομπή στην «παρ. 3 του άρθρου 281» πρέπει διορθωθεί ως εξής: «παρ. 4 του άρθρου 271».

31. Επί του άρθρου 206

Στην παράγραφο 6 και, ειδικότερα, στην εσωτερική παράγραφο 8 του υπό τροποποίηση άρθρου 5Γ του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013), η εκ παραδρομής αναφορά «Οικονομίας» πρέπει να διορθωθεί σε «Οικονομίας».

32. Επί του άρθρου 210

Με τις παραγράφους 1 και 2, διά των οποίων τροποποιούνται τα άρθρα 23 και 39 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ορίζεται ότι, αν ο μισθωτής (ή υπομισθωτής) ακινήτου δεν καταβάλει το μίσθωμα σε τραπεζικό λογαριασμό του εκμισθωτή (ή υπεκμισθωτή), δεν εκπίπτουν οι επιχειρηματικές δαπάνες που αφορούν το ακίνητο, σε περίπτωση εκμισθωτή νομικού προσώπου, καθώς και ότι δεν εκπίπτει ποσοστό 5% του μισθώματος για δαπάνες επισκευής, συντήρησης, ανακαίνισης ή άλλες πάγιες και λειτουργικές δαπάνες του ακινήτου, σε περίπτωση εκμισθωτή φυσικού προσώπου.

Κατά την αιτιολογική έκθεση, σκοπός της ρύθμισης είναι η «αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και της αντίστοιχης απώλειας δημοσίων εσόδων που προκύπτει από την απόκρυψη των πραγματικών εισοδημάτων από τα μισθώματα αυτά, λόγω της εξόφλησής τους εκτός τραπεζικού συστήματος». Καταρχάς, παρατηρείται ότι δεν αιτιολογείται επαρκώς για ποιον λόγο η καταβολή μισθωμάτων εκτός τραπεζικού συστήματος συνεπάγεται φοροδιαφυγή (ή αυξημένο κίνδυνο φοροδιαφυγής), λαμβανομένου υπόψη ότι, κατά τα οριζόμενα στην απόφαση του Διοικητή Α.Α.Δ.Ε. πολ. 1162/2018 (Β' 3579), τα στοιχεία όλων των μισθώσεων που αφορούν ακίνητα στην Ελλάδα δηλώνονται ψηφιακά στην Α.Α.Δ.Ε. και, συνεπώς, φοροδιαφυγή μπορεί να υπάρξει μόνο σε περίπτωση που στις ως άνω δηλώσεις μισθώσεων δεν έχουν περιληφθεί τα πράγματι συμφωνηθέντα μισθώματα, χωρίς ο τρόπος καταβολής των ως άνω δηλωθέντων μισθωμάτων να μπορεί να επηρεάσει τη φορολογική υποχρέωση του εκμισθωτή.

Πέραν αυτού, παρατηρείται ότι η επιβολή, κατ' ουσίαν, κύρωσης στον εκμισθωτή για συμπεριφορά που αφορά το πρόσωπο του μισθωτή (τρόπος καταβολής του οφειλόμενου μισθώματος) δεν παρίσταται συμβατή προς την αρχή της αναλογικότητας.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι δεν φαίνεται να ρυθμίζεται τι θα ισχύει στη συνήθη περίπτωση που ο μισθωτής καταβάλλει μεν τα μισθώματα μέσω του τραπεζικού συστήματος, πλην όμως καθυστερημένα, και, μάλιστα, μετά από τον χρόνο υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος από τον εκμισθωτή, όπως επίσης και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα μισθώματα καταβάλλονται σε λογαριασμούς τρίτων προσώπων, είτε κατ' εντολή του εκμισθωτή είτε στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, ή σε τραπεζικούς λογαριασμούς του εκμισθωτή εκτός Ελλάδας.

33. Επί του άρθρου 211

α. Στο εισαγωγικό εδάφιο, οι λέξεις «Στο άρθρου 71Η» πρέπει να αντικατασταθούν ως εξής: «Στο άρθρο 71Η».

6. Στο τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 του υπό τροποποίηση άρθρου 71Η του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, η λέξη «ανατίθεται» πρέπει να αντικατασταθεί και να τεθεί ορθώς «ανατίθενται».

γ. Στο τέλος της περίπτωσης γ) της παραγράφου 4 του υπό τροποποίηση άρθρου 71Η του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, πρέπει να διαγραφεί το ένα εκ των δύο εκ παραδρομής τεθέντων κομμάτων.

34. Επί του άρθρου 212

Στην περίπτωση α) της παραγράφου 2 του προστιθέμενου άρθρου 71Θ στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, η αναφορά «σύμφωνα με την απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. που εκδίδεται βάσει της παρ. 7» πρέπει να αντικατασταθεί και να τεθεί ορθώς, ως εξής: «σύμφωνα με την απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. που εκδίδεται βάσει της παρ. 6».

35. Επί του άρθρου 214

Με το άρθρο αυτό αντικαθίσταται η παράγραφος 13 του άρθρου 57 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024) και αυξάνονται, από 500 σε 5.000 ευρώ, σε περίπτωση τήρησης απλογραφικού λογιστικού συστήματος, και από 1.000 σε 10.000 ευρώ, σε περίπτωση τήρησης διπλογραφικού λογιστικού συστήματος, τα πρόστιμα που επιβάλλονται σε περίπτωση διακίνησης αγαθών χωρίς την ύπαρξη παραστατικών στοιχείων διακίνησης.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση, σκοπός της ρύθμισης είναι «η αύξηση των φορολογικών εσόδων αλλά και η ορθή συμμόρφωση προς τις φορολογικές υποχρεώσεις των επιχειρήσεων που είναι υπόχρεες σε τήρηση διπλογραφικού [λογιστικού] συστήματος». Λαμβανομένου υπόψη ότι η ισχύουσα ρύθμιση του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας θεσπίστηκε πριν από 15 μήνες, παρατηρείται ότι από την αιτιολογική έκθεση δεν προκύπτει τι κατέστησε αναγκαίο σε τόσο σύντομο χρόνο τον δεκαπλασιασμό των προβλεπόμενων κυρώσεων, και μάλιστα με αναδρομική ισχύ, ούτως ώστε να είναι δυνατή η αξιολόγηση της ρύθμισης από τη σκοπιά της συμβατότητάς της προς την αρχή της αναλογικότητας.

36. Επί του άρθρου 215

α. Με το άρθρο αυτό θεσπίζεται υποχρέωση των επιχειρήσεων, οι οποίες είναι υπόχρεες σε αποδοχή πληρωμών μέσω υπηρεσιών άμεσης πληρωμής από λογαριασμό σε λογαριασμό, όπως η υπηρεσία I.R.I.S. online payments, να αποδέχονται τις σχετικές πληρωμές, είτε μέσω διασυνδεδεμένων τερματικών «Ηλεκτρονικής Μεταφοράς Κεφαλαίων στο Σημείο Πώλησης (Elec-

tronic Funds Transfer at the point of sale, EFT/POS)», είτε μέσω Υπηρεσιών Παρόχου Ηλεκτρονικής Έκδοσης Στοιχείων.

Παρατηρείται ότι ο περιορισμός της διενέργειας πληρωμών με άμεση μεταφορά πίστωσης μόνο με τους ως άνω δύο τρόπους, ενδεχομένως, δεν βρίσκεται σε αρμονία προς τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/886 της 13ης Μαρτίου 2024 για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 260/2012 και (ΕΕ) 2021/1230 και των οδηγιών 98/26/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/2366 όσον αφορά τις άμεσες μεταφορές πίστωσης σε ευρώ, κατά τον οποίο «οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών διασφαλίζουν ότι οι πληρωτές είναι σε θέση να υποβάλουν εντολή πληρωμής για άμεση μεταφορά πίστωσης μέσω οποιουδήποτε από τους διαύλους εκκίνησης πληρωμής τους οποίους οι εν λόγω πληρωτές μπορούν να χρησιμοποιούν για να υποβάλουν εντολή πληρωμής για άλλες μεταφορές πίστωσης» (βλ. άρθρο 5α παρ. 4 παρ. α' του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 260/2012, όπως προστέθηκε με τον ως άνω Κανονισμό).

6. Πέραν αυτών, παρατηρείται ότι ο τίτλος του άρθρου («Αποδοχή άμεσων πληρωμών αποκλειστικά μέσω χρήσης διασυνδεδεμένου τερματικού πληρωμής στις λιανικές συναλλαγές») πρέπει να διορθωθεί, δοθέντος ότι, κατά την προτεινόμενη ρύθμιση, η αποδοχή άμεσων πληρωμών δεν θα γίνεται «αποκλειστικά μέσω χρήσης διασυνδεδεμένου τερματικού πληρωμής», αλλά και «μέσω Υπηρεσιών Παρόχου Ηλεκτρονικής Έκδοσης Στοιχείων».

γ. Επίσης, στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 1, η λέξη «δύνανται» πρέπει αντικατασταθεί από τη λέξη «δύνανται».

37. Επί του άρθρου 217

Στην παράγραφο 2 και, ειδικότερα, στο πρώτο εδάφιο της προστιθέμενης παραγράφου 59 στο άρθρο 83 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, πρέπει να απαλειφθεί το ένα εκ των δύο εκ παραδρομής τεθέντων κομμάτων μετά τη λέξη «διαλειτουργικότητες». Επίσης, στο δεύτερο εδάφιο της, η αναφορά «στον Ε.Μ.Α.» πρέπει να αντικατασταθεί και να τεθεί ορθώς, ως εξής: «στο Ε.Μ.Α.».

38. Επί του άρθρου 219

Στην παράγραφο 1 και, ειδικότερα, στο εισαγωγικό εδάφιο της υπό τροποποίηση παραγράφου 1 του άρθρου 13Α του ν. 2523/1997, η αναφορά «γ) στο τρίτο εδάφιο οι λέξεις» πρέπει να τεθεί ορθώς ως «β) στο τρίτο εδάφιο οι λέξεις». Επίσης, μετά από τις λέξεις «της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε).», πρέπει να διαγραφεί η τελεία.

39. Επί του άρθρου 235

Στο τελευταίο εδάφιο της υπό τροποποίηση περίπτωσης γ) της παραγράφου 3 του άρθρου 58 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 5144/2024), οι λέξεις «του άρθρου 44 έως 44ζ» πρέπει να αντικατασταθούν και να τεθούν ορθώς ως εξής: «των άρθρων 44 έως 44ζ».

40. Επί του άρθρου 238

Με την παράγραφο 1 τροποποιείται η παράγραφος 3 του άρθρου 12 του ν. 4308/2014 («Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα»), όπως είχε αντικατασταθεί από το άρθρο 44 παρ. 3 του ν. 5135/2024, η οποία ορίζει ότι «[γ]ια σκοπούς ευχερούς ταυτοποίησης των σχετικών συναλλαγών, δύναται να καθίσταται υποχρεωτική η αναγραφή πρόσθετων στοιχείων στα εκδιδόμενα στοιχεία λιανικής πώλησης ορισμένων κατηγοριών υπηρεσιών ή αγαθών, με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), ύστερα από δημοσίευση αξιολόγησης των διοικητικών βαρών για τις υποκείμενες οντότητες σε σχέση με το αναμενόμενο φορολογικό όφελος», με τη διαγραφή της φράσης «ύστερα από δημοσίευση αξιολόγησης των διοικητικών βαρών για τις υποκείμενες οντότητες σε σχέση με το αναμενόμενο φορολογικό όφελος» [και όχι «φορολογικό έτος», όπως αναγράφεται στο εισαγωγικό εδάφιο της προτεινόμενης ρύθμισης]. Παρατηρείται ότι από την αιτιολογική έκθεση δεν προκύπτει ο λόγος κατάργησης της ως άνω διαδικασίας, η οποία διασφαλίζει την τήρηση της αρχής της αναλογικότητας, αλλά και την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των πρόσθετων υποχρεώσεων που μπορεί να επιβάλλονται σε επιχειρήσεις, στο πλαίσιο της διαδικασίας καλής νομοθέτησης (άρθρο 58 παρ. 1 του ν. 4622/2019).

41. Επί του άρθρου 240

α. Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την αυθεντικότητα των τιμολογίων διά της τροποποίησης της παραγράφου 3 και της προσθήκης παραγράφου 4 στο άρθρο 15 του ν. 4308/2014, ως εξής: «3. Η αυθεντικότητα της προέλευσης και η ακεραιότητα[ς] του περιεχομένου ενός ηλεκτρονικού τιμολογίου μπορεί να διασφαλίζεται με τους πιο κάτω ενδεικτικά αναφερόμενους τρόπους:

α) Χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής που έχει δημιουργηθεί από έναν μηχανισμό δημιουργίας ασφαλών ηλεκτρονικών υπογραφών και στηρίζεται σε πιστοποιητικό εγκεκριμένου φορέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του π.δ.150/2001 (Α' 125).

β) Ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων (EDI), όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της σύστασης 1994/820/ΕΚ της Επιτροπής, της 19ης Οκτωβρίου 1994 (Επίσημη Εφημερίδα Ε.Κ. ΕΛ 388/28.12.1994), εφόσον η συμφωνία σχετικά με αυτήν την ανταλλαγή προβλέπει τη χρησιμοποίηση διαδικασιών που εγγυώνται τη γνησιότητα της προέλευσης και την ακεραιότητα των δεδομένων.

γ) Μέσω Υπηρεσιών Παρόχου για την Ηλεκτρονική Έκδοση Στοιχείων (Υ.ΠΑ.Η.Ε.Σ.).

δ) Χρήση των φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών, σύμφωνα με τις παραγράφους 8 και 9 του άρθρου 12.

ε) Μέσω της Εφαρμογής Έκδοσης και Διαβίβασης Παραστατικών που είναι προσβάσιμη στον διαδικτυακό τόπο της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

4. Στην περίπτωση συναλλαγών των περ. α), β) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 14, η αυθεντικότητα της προέλευσης και η ακεραιότητα του περιεχομένου ενός ηλεκτρονικού τιμολογίου ή κάθε άλλου εγγράφου, που περιλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες για να θεωρείται τιμολόγιο, διασφαλίζεται αποκλειστικά με τους τρόπους των περ. γ) και ε) της παρ. 3».

Επισημαίνεται, καταρχάς, ότι οι ρυθμίσεις της παραγράφου 4 παρίστανται αντιφατικές εν σχέσει προς αυτές της παραγράφου 3, υπό την έννοια ότι, ενώ στην παράγραφο 3 ορίζεται ότι η «αυθεντικότητα της προέλευσης και η ακεραιότητας του περιεχομένου ενός ηλεκτρονικού τιμολογίου μπορεί να διασφαλίζεται» με οποιονδήποτε από τους πέντε «ενδεικτικά αναφερόμενους τρόπους», η παράγραφος 4 ορίζει ότι για τις συναλλαγές εντός της χώρας καθώς και προς άλλες χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή πρακτικά για το μεγαλύτερο μέρος των πραγματοποιούμενων συναλλαγών, «η αυθεντικότητα της προέλευσης και η ακεραιότητα του περιεχομένου ενός ηλεκτρονικού τιμολογίου [...] διασφαλίζεται αποκλειστικά» με δύο από τους πέντε αναφερόμενους στην παράγραφο 3 τρόπους (μέσω Υπηρεσιών Παρόχου για την Ηλεκτρονική Έκδοση Στοιχείων ή μέσω της Εφαρμογής Έκδοσης και Διαβίβασης Παραστατικών της Α.Α.Δ.Ε.).

Περαιτέρω, η ρύθμιση παρίσταται και μη συμβατή με το άρθρο 233 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, από το οποίο προκύπτει ότι η προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή (περ. α΄ της παραγράφου 3) και η ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων (EDI) (περ. β΄ της παραγράφου 3) «αποτελούν παραδείγματα τεχνολογιών οι οποίες διασφαλίζουν την αυθεντικότητα της προέλευσης και την ακεραιότητα του περιεχομένου ενός ηλεκτρονικού τιμολογίου».

6. Πέραν αυτών, παρατηρείται ότι το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4, με το οποίο ορίζεται ότι «[κ]ατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν, σύμφωνα με τους όρους που τα ίδια καθορίζουν, να απαιτούν από τους υποκείμενους στον φόρο που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός τους να εκδίδουν ηλεκτρονικά τιμολόγια για παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών στο έδαφός τους, εκτός εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 262» και το οποίο συνιστά αυτούσια μεταφορά του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 218 της Οδηγίας 2006/112/EK, όπως τέθηκε με το άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/516, πρέπει να διαγραφεί.

γ. Επίσης, στο πρώτο εδάφιο της προτεινόμενης ρύθμισης, η λέξη «ακεραιότητας» πρέπει αντικατασταθεί από τη λέξη «ακεραιότητα».

42. Επί του άρθρου 241

Με την προτεινόμενη διάταξη μειώνεται, από δέκα, σε πέντε έτη το χρονικό διάστημα για το οποίο απαιτείται ο κληρονομούμενος να ήταν κάτοικος εξωτερικού, ώστε η κείμενη στην αλλοδαπή κινητή του περιουσία να απαλλάσσεται από τον φόρο κληρονομιών.

Επισημαίνεται, καταρχάς, ότι, μετά την κατάργηση του, κυρωθέντος διά του ν. 2961/2001, Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχρά Παίγνια, με το άρθρο 124 του, κυρωθέντος διά του ν. 5219/2025 (Α' 130), Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας, η προτεινόμενη ρύθμιση πρέπει να ενταχθεί νομοτεχνικά στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 75 του νέου Κώδικα.

Περαιτέρω, δοθέντος ότι, όπως παγίως γίνεται δεκτό (βλ. Ι. Φωτόπουλου, Φορολογία Κληρονομιών, Δωρεών και Γονικών Παροχών, Αθήνα 2013, τ. Α', σελ. 969-976), η ως άνω απαλλαγή εφαρμόζεται και όταν η δεκαετής (και πλέον πενταετής) συνεχής εγκατάσταση του κληρονομούμενου στο εξωτερικό δεν αφορά την τελευταία προ του θανάτου του χρονική περίοδο, όπως συνάγεται και από την αιτιολογική έκθεση της προτεινόμενης ρύθμισης, σκόπιμο θα ήταν αυτή να αναδιατυπωθεί, ώστε να αναφέρεται σε κληρονομούμενο που «είναι ή ήταν εγκατεστημένος» στην αλλοδαπή για πέντε τουλάχιστον συναπτά έτη.

Εξ άλλου, ως προς την αναφορά της ρύθμισης μόνο σε Έλληνες υπηκόους, παρατηρείται ότι αυτή δεν παρίσταται συμβατή προς τις αρχές της απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας (άρθρο 18 ΣυνθΛΕΕ) και της ελεύθερης εγκατάστασης (άρθρα 49 και 54 ΣυνθΛΕΕ), και, ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η απαλλαγή τυγχάνει εφαρμογής και επί κληρονο-

μουμένων, κατοίκων Ελλάδας, που είχαν την ιθαγένεια άλλου κράτους μέλους.

43. Επί του άρθρου 242

Με το άρθρο αυτό ορίζεται, προς αποφυγή αμφιβολιών, ότι δεν θεωρούνται δωρεές, για την επιβολή φόρου δωρεάς, οι μη υπαγόμενες σε φόρο εισοδήματος εργοδοτικές παροχές με τη μορφή καταβολής των δαπανών νοσηλείας του εργαζομένου ή συγγενικού του προσώπου.

Παρατηρείται ότι, μετά την κατάργηση του, κυρωθέντος διά του ν. 2961/2001, Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχρά Παίγνια, με το άρθρο 124 του, κυρωθέντος διά του ν. 5219/2025, Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας, η προτεινόμενη ρύθμιση πρέπει να ενταχθεί νομοτεχνικά στην ενότητα Α του άρθρου 88 του νέου Κώδικα.

44. Επί του άρθρου 243

Με την παράγραφο 1 αντικαθίσταται η περίπτωση στ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002, η οποία θεσπίζει απαλλαγή από τον ειδικό φόρο επί των ακινήτων για τα ακίνητα που ανήκουν σε μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα τα οποία επιδιώκουν κοινωφελείς, εκπαιδευτικούς, πολιτιστικούς ή θρησκευτικούς σκοπούς στην Ελλάδα. Μεταξύ άλλων, η αναφορά σε ακίνητα που τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα «εκμεταλλεύονται, εφόσον το προϊόν της εκμετάλλευσης διατίθεται αποδεδειγμένα για την εκπλήρωση των ιδίων σκοπών» αντικαθίσταται από αναφορά σε ακίνητα που τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα «εκμεταλλεύονται αποδεδειγμένα για την εκπλήρωση των ιδίων σκοπών». Επισημαίνεται ότι, εν αντιθέσει προς την ισχύουσα ρύθμιση, από την οποία συνάγεται ότι για την εφαρμογή της απαλλαγής τα εισπραττόμενα μισθώματα πρέπει να διατίθενται για την επίτευξη των σκοπών του νομικού προσώπου, η προτεινόμενη ρύθμιση παρίσταται λιγότερο σαφής ως προς το πώς θα αποδεικνύεται ότι η εκμετάλλευση γίνεται για την εκπλήρωση των σκοπών του νομικού προσώπου.

Με την παράγραφο 2 τίθενται εξουσιοδοτικές διατάξεις για την εφαρμογή της παραγράφου 1, ορίζεται δε, μεταξύ άλλων, ότι «[μ]ε όμοια [κοινή υπουργική] απόφαση καθορίζονται οι λεπτομέρειες, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την εφαρμογή της απαλλαγής, και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας ρύθμισης». Συναφώς, παρατηρείται ότι εξουσιοδότηση για τον καθορισμό των δικαιολογητικών για την εφαρμογή

των απαλλαγών από τον ειδικό φόρο επί των ακινήτων παρέχεται και προς τον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., δυνάμει της παραγράφου 9 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002.

45. Επί του άρθρου 244

α. Στην παράγραφο 1 και, ειδικότερα, στο εισαγωγικό εδάφιο του προστιθέμενου άρθρου 16Α στον ν. 2515/1997, η αναφορά στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως «(Α΄ 298)» πρέπει να αντικατασταθεί και να τεθεί ορθώς ως «(Α΄ 154)».

β. Στην παράγραφο 2 του προστιθέμενου άρθρου 16Α στον ν. 2515/1997, οι όροι «Τράπεζας της Ελλάδας» πρέπει να τεθούν ορθώς ως «Τράπεζας της Ελλάδος».

46. Επί του άρθρου 248

Στην παράγραφο 2, η φράση «η παρ. 1 εφαρμόζεται για τις δηλώσεις φορολογικού έτους 2025 και επόμενα» πρέπει να αντικατασταθεί ως εξής: «η παρ. 1 εφαρμόζεται για τις δηλώσεις του φορολογικού έτους 2025 και των επομένων».

47. Επί του άρθρου 250

Στην παράγραφο 2 και, ειδικότερα, στην υποπερίπτωση γα) της περίπτωσης γ) του εισαγωγικού εδαφίου του υπό τροποποίηση άρθρου 73 του, κυρωθέντος διά του ν. 4978/2022, Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, η λέξη «αντικαθίσταται» πρέπει να διορθωθεί σε «αντικαθίστανται».

48. Επί του άρθρου 253

α. Στην παράγραφο 1 και, ειδικότερα, στο εισαγωγικό εδάφιο της υπό τροποποίηση παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν. 4778/2021, πρέπει να διαγραφεί το οριστικό άρθρο «της» πριν από τη λέξη «υπαλλήλων».

β. Στο τρίτο εδάφιο της υπό τροποποίηση παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν. 4778/2021 πρέπει να απαλειφθεί το ένα εκ των δύο εκ παραδρομής τεθέντων οριστικών άρθρων «της».

γ. Στην παράγραφο 2 και, ειδικότερα, στην υπό τροποποίηση περίπτωση β΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 47 του ν. 4778/2021, οι περιπτώσεις «ε)» και «στ)» πρέπει να αναριθμηθούν και να τεθούν ορθώς ως «δ)» και «ε)», αντίστοιχα.

49. Επί του άρθρου 254

Η αναφορά στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως «(Α΄ 122)» πρέπει να αντικατασταθεί και να τεθεί ορθώς ως «(Α΄ 58)». Επίσης, η φράση «του άρθρο 1» πρέπει να αντικατασταθεί και να τεθεί ορθώς ως εξής: «το άρθρο 1».

50. Επί του άρθρου 258

α. Στην παράγραφο 3 του παρόντος και, ειδικότερα, στο τέλος της εσωτερικής παραγράφου 2 του υπό τροποποίηση άρθρου 211 του ν. 4920/2022 πρέπει να απαλειφθεί η μία εκ των δύο εκ παραδρομής τεθεισών τελειών.

β. Στην περίπτωση β) της παραγράφου 4 του υπό τροποποίηση άρθρου 211 του ν. 4920/2022, πρέπει, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, μετά από τη λέξη «ημερομηνία» και πριν από τη λέξη «ισχύος» να προστεθεί η λέξη «έναρξης».

51. Επί του άρθρου 260

Στην προστιθέμενη διά του παρόντος παράγραφο 8Α του άρθρου 26 του ν. 4484/2017, η λέξη «ένα» πρέπει να αντικατασταθεί και να τεθεί ορθώς στη γενική πτώση «ενός».

52. Επί του άρθρου 265

α. Στην παράγραφο 3 και, ειδικότερα, στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α) της εσωτερικής παραγράφου 2 του υπό τροποποίηση άρθρου 23 του ν. 4583/2018, πρέπει να απαλειφθεί το οριστικό άρθρο «του» στη φράση «προθεσμία για την ηλεκτρονική διαβίβαση των στοιχείων του από τους εκδίδοντες φορείς στο Ενιαίο Σημείο Πληροφόρησης».

β. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του υπό τροποποίηση άρθρου 23 του ν. 4583/2018, πρέπει να τεθεί τελικό «ν» στο οριστικό άρθρο της φράσης «από τη έκδοσή της».

53. Επί του άρθρου 267

Το άρθρο αυτό περιλαμβάνει τις εξουσιοδοτικές διατάξεις του Κεφαλαίου Στ΄ του Μέρους Β΄ της Ενότητας ΙΙ του νομοσχεδίου.

Στην παράγραφο 1, η αναφορά στο άρθρο 251 πρέπει να τροποποιηθεί σε αναφορά στο άρθρο 252.

Στην παράγραφο 2, οι αναφορές στο άρθρο 253 πρέπει να τροποποιηθούν σε αναφορές στο άρθρο 254.

Στην παράγραφο 3, η αναφορά στο άρθρο 255 πρέπει να τροποποιηθεί σε αναφορά στο άρθρο 256.

Στην παράγραφο 4, η αναφορά στο άρθρο 255 πρέπει να τροποποιηθεί σε αναφορά στο άρθρο 257.

54. Επί του άρθρου 268

Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι «[ο]ι παρ. 12 και 16 του άρθρου 12 του ν. 4308/2014 (Α' 251), περί εκδιδόμενων στοιχείων για λιανική πώληση αγαθών ή υπηρεσιών, καταργούνται». Επισημαίνεται ότι η παράγραφος 16 του ως άνω άρθρου 12 του ν. 4308/2014 δεν αφορά την έκδοση στοιχείων για λιανική πώληση αγαθών ή υπηρεσιών.

55. Επί του άρθρου 270

Στην υπό τροποποίηση παράγραφο 5 του άρθρου 10 του ν. 2084/1992, η εκ παραδρομής αναγραφόμενη φράση «ομοίοβαθμο τους στρατιωτικό» πρέπει να αντικατασταθεί και να τεθεί ορθώς, ως εξής: «ομοιόβαθμό τους στρατιωτικό».

56. Επί του άρθρου 271

α. Στην παράγραφο 3, η εκ παραδρομής αναφερόμενη παραπομπή «με την απόφαση της παρ. 54 του άρθρου 196» πρέπει να αντικατασταθεί και να τεθεί ορθώς, ως εξής: «με την απόφαση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 43 του άρθρου 196».

β. Στην παράγραφο 4, η εκ παραδρομής αναφερόμενη παραπομπή «με την απόφαση της παρ. 6 του ίδιου άρθρου» πρέπει να αντικατασταθεί και να τεθεί ορθώς, ως εξής: «με την απόφαση της παρ. 54 του άρθρου 196».

γ. Στην παράγραφο 5, η αναφορά «Η παρ. 1 του άρθρου 207» πρέπει να αντικατασταθεί και να τεθεί ορθώς, ως εξής: «Το άρθρο 207».

δ. Στην παράγραφο 8, η εκ παραδρομής αναφερόμενη παραπομπή «Η παρ. 1 του άρθρου 210» πρέπει να αντικατασταθεί και να τεθεί ορθώς, ως εξής: «Η παρ. 2 του άρθρου 210».

ε. Στην παράγραφο 9, η εκ παραδρομής αναφερόμενη παραπομπή «Το άρθρο 215» πρέπει να αντικατασταθεί και να τεθεί ορθώς, ως εξής: «Το άρθρο 214».

στ. Στην παράγραφο 13, η αναφορά «Η παρ. 1 του άρθρου 249» πρέπει να αντικατασταθεί και να τεθεί ορθώς, ως εξής: «Το άρθρο 249».

ζ. Στην παράγραφο 15, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας πρέπει, μετά από τη λέξη «άγαμου» και πριν από τη λέξη «στρατιωτικού», να προστεθούν οι λέξεις «υπαλλήλου ή».

Αθήνα, 23 Ιουλίου 2025

Οι Εισηγητές
Μαρία Αθανασοπούλου
Γεώργιος Φωτόπουλος
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Ομότιμος Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Ομότιμος Καθηγητής του
Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών